

Jaroslav Pollert st. Olympijské hry Barcelona 1992, vedoucí výpravy kanoistů

Rozhovor s Jaroslavem Pollertem, profesorem Fakulty stavební ČVUT a úspěšným československým reprezentantem v kanoistice

Pamatujete si moment, kdy vás poprvé voda oslovila natolik, že jste se rozhodl věnovat jí svůj profesní i soukromý život?

Vámi položená otázka je docela těžká. Říci, že motivem bylo stavění „přehrad“ v potůčcích po dešti, by bylo asi nepravdivé. Můj zájem o obor nastal zhruba v okamžiku, kdy mě o pět let starší bratr v roce 1957 vzal do loděnice na soutoku Vltavy a pražské Čertovky. Pohled z loděnice na řeku až k Vyšehradu byl úchvatný. Stejně jako první sjezd dolní Sázavy v létě 1957 s bratrem na deblkání při menší povodni, kdy i nádrž Vranské přehrady proudila, takže jsme stihli

za jeden den dojet z Krhanic až do malostranské loděnice. Dělal jsem poměrně rychlé pokroky v technické i závodní zdatnosti ve vodním slalomu, a tak jsem již v roce 1959 vyhrál dorostenecké mistrovství Československa jak na singl-kánoi, tak i na kajaku. Praktické znalosti proudění vody mně asi dopomohly k tomu, že jsem po maturitě na jedenáctileté střední škole kývl rodičům jít na nástavbový kurz na průmyslovou školu, obor vodohospodářský v Dušní ulici. Rodiče to se mnou neměli lehké. Když jsem končil průmyslovou školu, vzdoroval jsem a nechtěl jsem jít na vysokou. Být opravářem televizí v té době bylo finančně výhodnější než být inženýrem. Ale strach z dvouleté vojenské služby

Všechny začátky jsou těžké – divoká voda byla silnější, Staroměstský jez, Praha 1959

První zlatá z Mistrovství světa, Drážďany 1961

a také kamarádi, téměř všichni vysokoškoláci, to vše změnilo můj pohled na život, takže jsem si podal přihlášku na ČVUT – vodní stavby a vodní hospodářství. Zpětně mohu říci, že střední školu jsem prolézal jen tak tak. Ale vysokou ukončit v termínu už nebyl velký problém, i když vše bylo spojeno i s vrcholovým sportem.

Za sebou máte celou řadu sportovních úspěchů. Kterého z nich si ceníte nejvíce?

Sport mě naučil jednu důležitou věc: umět přijímat vítězství, ale i porážky, a těch je v životě mnohem více. To se přeneslo i do profesního života, protože například ne každá žádost o nový projekt nebo grant vyjde. Ty „zbytečné“ popsané strany jsou prohra. Ale pak přijde přijetí projektu – a to je vítězství. Ovšem otázka zní: sportovní úspěchy. Samozřejmě všechny tři zlaté medaile z Mistrovství světa ve vodním slalomu – 1961 (Drážďany, Německo), 1965 (Spittal, Rakousko) a 1973 (Muotathal, Švýcarsko). Má aktivní sportovní kariéra skončila v roce 1974, kdy můj partner z debilkánoe emigroval do Švýcarska, a nepřímo tím nastartoval moji odbornou kariéru. Ten poslední světový titul byl pro mě asi největším sportovním úspěchem. Po roce 1989 jsem byl naší sportovní vodáčkou veřejností zvolen předsedou československé a později české kanoistiky. Současně jsem byl vtažen i do olympijského hnutí, kde jsem od roku 1990 členem exekutivy národního olympijského výboru.

V roce 1992 jsem byl zvolen do Výkonného výboru Mezinárodní kanoistické federace (ICF) a na podzim 1996 pak předsedou sekce světového vodního slalomu. V průběhu volebního kongresu ICF 1996 přišla zpráva o vyřazení vodního slalomu z programu olympijských her v Sydney v roce 2000. Jako předseda jsem nemohl dopustit tento černý scénář. Společně s přáteli jsme připravili celosvětovou kampaň na záchranu a také návrh na změnu projektu dráhy. K vyřazení totiž došlo z finančních důvodů. Původní projekt stál 13,5 milionů australských dolarů, ale asi i mým přičiněním jakožto odborníka pro vodní stavby cena klesla na 6,5 milionů australských dolarů a z toho jsme ještě pro Austrálii cenu snížili příspěvkem od národních kanoistických federací na 3 miliony. V rámci kampaně jsem se poprvé seznámil s pojmem internet a e-mail. Právě v roce 1996 ČVUT přes CESNET získalo první připojení z Lince a já jsem rychle přemluvil vedoucího výpočetního střediska, že ho potřebuji. Bylo to první připojení mimo výpočetní centrum. Odtud jsem posílal různým přátelům rukopisy dopisů pro státníky – Jacquesa Chiraca, Al Gora, ale i pro prezidenta Václava Havla. Rád na to vzpomínám. Je to pro mě stále, jako kdybych získal zlatou olympijskou medaili. V dnešní době nemít olympijský kredit žel znamená „sportovní živoření“.

Jezdíte ještě vodu?

Zase těžká otázka. Občas se svezu na turistické kánoi, ale jen na klidné nebo mírně proudící vodě. V minulém roce na konci srpna jsem se rozhodl, že ve svých 79 letech musím ještě alespoň jednou cítit opravdovou divokou vodu. Po skončení mých povinností spojených s funkcí místopředsedy evropské kanoistické asociace ve Slovinsku jsem se rozhodl zažít sjezd překrásné horské řeky Soča. Vodní stav byl po několikadenních deštích dost vysoký, a tak vlny, válce měly svoji sílu. I na raftu jsem zjistil, že návyky z mládí, kam se vyklonit, jak zabrat a číst vodu ve mně zůstaly. Moc mě to vnitřně potěšilo.

Na fakultě se mimo jiné zabýváte navrhováním nových kanálů pro vodní slalom. Kolik kanálů jste již navrhli? Na který z nich jste nejvíce pyšný a který byl nejzajímavěji řešený?

Mým hlavním odborným zaměřením je tematika spojená s hydraulikou ve zdravotním inženýrství, zejména s prouděním disperzních soustav, za něž jsem byl v roce 2017 nominován na státní vyznamenání Za zásluhy o stát v oblasti vědy. Pokud jde o vodní slalom, první fyzikální model pro návrh dráhy byla pražská Troja v roce 1978. Pak následovaly návrhy českých drah (Trnávka, Roudnice, Brandýs nad Labem) a expertní posudky a doporučení pro zahraničí – Nottingham (Anglie), Tres Coroas (Brazílie), Idaho Falls (USA) a další.

Olympijské hry 2000 v Sydney, Jaroslav Pollert st. – návrh a realizace umělé dráhy pro vodní slalom, stadionové uspořádání

Samozřejmě nejvýznamnější návrhy drah se stoprocentní realizací byly pro olympijské hry v Sydney v roce 2000. Na tento projekt, který získal Cenu australské inženýrské komory, jsem osobně nejvíce pyšný, neboť zahrnoval netradiční stadionové uspořádání, kde divák vidí závodníka prakticky od startu až do cíle.

Následovaly další velké návrhové projekty pro Auckland na Novém Zélandu (2013), Rio de Janeiro (2014, pro olympijské hry v roce 2016) a pro Tokio (2017, pro olympijské hry v roce 2020, 2021), kde hlavní zodpovědnou osobou byl můj syn, který do návrhů vnesl celou řadu inovativních prvků.

Pokud se vrátíme zpět k vaší hlavní specializaci, jak vy osobně vidíte zájem studentů o studijní obory vodního hospodářství?

V poslední době se zdá, že zájem o studium oboru nepatrně stoupá. Ale ze statistik zatím není možné zjistit, je-li to opravdu způsobeno zájmem nebo demografickou křivkou, která je ovlivněna efektem tzv. „Husákových dětí“. Třeba je to také sekundární vliv celosvětového zájmu spojeného se změnami klimatu, jež přináší problémy se suchem i povodněmi.

Můžete porovnat rozvoj studijních oborů vodního hospodářství v České republice se zahraničím?

Myslím, že celkově je úroveň jednotlivých předmětů, které jsou obsaženy v základním programu výuky oboru Vodní stavby a vodní hospodářství, stále na dobré úrovni. Více zkušeností a možnost srovnání mám v doktorandském studiu. Zde je zájem o studium a vědecký výzkum studentů, hlavně evropských, a to zejména z jižní části Evropy, poměrně velký. Nevím proč, ale bakalářských nebo magisterských studentů je velmi málo, i když dnes je možné absolvovat i na ČVUT výuku v angličtině. Finanční důvody to nejsou. Programy Erasmus plně zajišťují pobyt. Žel podílí se na tom i malý zájem našich bakalářských, magisterských a někdy i doktorandských studentů z oboru odjet na delší dobu do zahraničí. Více výjezdů a zpětná vazba od studentů by napomohly ke zvyšování kvality naší výuky i zvýšení prestiže celého studijního oboru v České republice.

Co by přispělo k zatraktivnění oboru vodní hospodářství?

To je moc těžká otázka. Ti, kteří vodnímu hospodářství propadli, jsou plně poznamenáni spojením „přírodního živlu“ vody a přírody. Ty není třeba o atraktivitě přesvědčovat. Otázka se týká oboru, který je součástí výuky na Fakultě stavební ČVUT. Domnívám se, že pro mládež odcházející ze středních škol, ale i jejich rodiče je možná nešťastné, že obor je na začátku studia nespécializován a je součástí programu Stavební inženýrství. Pod tímto názvem mnoho uchazečů vidí čistou stavařinu, přičemž k vyšší specializaci dojde až ve třetím roce studia. Tam při čtení materiálů o fakultě často uchazeči ani jejich rodiče nedojdou. Je to možná můj subjektivní dojem, ale při dnech otevřených dveří jsem několikrát výše uvedené otázky zodpovídal. „A budu/budou se studenti učit něco o vodě, když se to jmenuje Stavební inženýrství?“

Téma „voda“ je mezi odborníky i laickou veřejností hojně diskutováno. Pomáhá vodě, že o ní mluví stále více lidí? Respektive co v této diskusi nejvíce postrádáte?

Je pravda, že voda coby základ života je lidmi vnímána jako něco běžného. Proto také „skoro každý“ rozumí problémům s ní spojeným. Rád to doplním i vlastní zkušeností s návrhy umělých drah pro vodní slalom. Často slyším: „Vždyť já jsem jezdil na vodě, tak přece vím, jak návrh udělat.“ Ale těmto osobám scházejí technické znalosti a výsledek, tedy návrh, je „paskvilem“ a musí se složitě předělat. Ale žel jsou tyto osoby často blíže k finančním zdrojům než opravdový odborník.

Je až nemravné říkat, že hlavní problémy s vodou začínou lidé chápat v širším měřítku až po určitých velkých katastrofách, jako jsou povodně nebo velké ekologické nepříjemnosti spojené s vodou, například při otravě ryb v Bečvě. Také je špatné, že obecně technické problémy spojené nejen s vodou nejsou v médiích moc diskutovány. Možnou příčinou může být i velmi úzká skupina pracovníků v médiích, kteří jsou schopni fundovaně klást otázky a dále je rozpracovat pro laiky. Naštěstí je v České televizi Daniel Stach, který je schopen někdy až moc odborné výklady přetlumočit do formy srozumitelné pro laickou veřejnost.

Děkuji za čas, který jste našemu rozhovoru věnoval.

Ing. Josef Nistler

Prof. Ing. Jaroslav Pollert, DrSc.

Prof. Ing. Jaroslav Pollert, DrSc., narozen 16. srpna 1943, působí od roku 1968 na Fakultě stavební ČVUT, kde se věnuje zejména experimentálnímu výzkumu týkajícímu se hydrodynamiky disperzních soustav. Je autorem nebo spoluautorem 112 odborných publikací a přednáší na odborných domácích i zahraničních konferencích. Působí rovněž jako člen mezinárodních vědeckých výborů prestižních světových konferencí a koordinátor či vedoucí pracovník mezinárodních projektů a programů, např. pro Agency for International Development, „Reducing Energy Costs in District Heating Systems“ či „Assessing Infiltration and Exfiltration on the Performance of Urban Sewer Systems“ v rámci 5. rámcového programu EU pro rozvoj vědy a technologií.

Mimo profesní působení na Fakultě stavební ČVUT je prof. Jaroslav Pollert bývalým československým reprezentantem v kanoistice a mistrem světa ve slalomu na divoké vodě. Na mistrovství světa získal tři zlaté medaile v závodech hlídek v letech 1961 a 1965 a v roce 1973 v závodech debikáno s Jiřím Krejzou v hlídkách přidal ještě stříbro. Po skončení kariéry se stal sportovním funkcionářem. Od roku 1990 do roku 1992 byl předsedou Československého svazu kanoistiky a v letech 2006–2014 předsedou Českého svazu kanoistiky. Od roku 1990 je nepřetržitě členem výkonného výboru Československého a následně Českého olympijského výboru. V roce 2015 se stal místopředsedou Evropské kanoistické asociace a o čtyři roky později pozici obhájil. Spolu se svým synem Jaroslavem se podílel na navrhování nových kanálů pro vodní slalom, mj. pro Letní olympijské hry v Rio de Janeiro 2016 a 2020 v Tokiu.

